

הפתרון: מערך צפון

מערך התחבורה החדש לצפון ירושלים
עלון מידע לתושבי השכונות: תשפ"א

המערך העתידי בצפון ירושלים

תושבים יקרים

ודאי שמתם לב כיצד לאחרונה מתחוללת תנופה כבירה של עבודות תשתית בצירים המרכזיים של צפון ירושלים, ובהשקעה חסרת תקדים. להשקעה הגדולה הזו יש סיבה: אתם.

הציבור החרדי באזור צפון ירושלים הולך ומתפתח ב"ה, ועם ההתפתחות הברוכה גדלים צורכי התחבורה, אך הכבישים כבר אינם עומדים בעומסים הכבדים, והתחבורה הציבורית מתקשה לשרת את הציבור ביעילות. לפיכך ראש העיר מר משה ליאון, ידידי חברי הסייעות במועצה ואנוכי כמחזיק התיק, רואים בפתרון מצוקת התחבורה שלכם, את אחד היעדים המרכזיים והחשובים העומדים לנגד עיננו.

מערך צפון – מערך התחבורה הציבורית לצפון העיר, גובש לאחר חשיבה מעמיקה ותכנון רב שנים בשיתוף פעולה עם נציגי התושבים ונועד להעניק פתרון ארוך טווח למצוקת התחבורה.

מערך צפון כולל פיתוח כבישים ונתיבים חדשים ובייחוד קווי רכבת קלה. הרכבת היא פתרון מבורך, המתאים במיוחד לציבור החרדי, שהוא המשתמש המובהק ביותר של התח"צ בעיר.

מהבדיקות שערכנו עלה שרק רכבת קלה יכולה לספק מערכת הסעת המונים בעלת קיבולת גבוהה, היכולה להסיע בבת אחת כ-500 נוסעים. זאת כדי שלא נראה עוד את המראות המשפילים של נוסעים המצטופפים ללא מרווח נשימה באוטובוסים, ונוכל ליהנות מנסיעה מרווחת ומהירה, הנוחה לכניסה גם עם עגלות ילדים.

אנו, נציגים במועצת העיר, מלווים את התוכנית ואת ביצועה תוך התייעצות מתמדת עם רבני ונציגי השכונות כדי להבטיח שיפורים נוספים במערך ובפרטיו, בהתאם לצרכי הציבור ואורח חייו.

תקופת העבודות לא תהיה קלה. זו תקופה מאתגרת, אך אנו עושים הכל כדי למצוא פתרונות שיאפשרו את המשך השמירה על שיגרת החיים.

בסופו של דבר, נעלה על דרך המלך, ועם השלמת התוכנית, יהיה לכולנו הרבה יותר נח, פשוט ומהיר לנסוע ממקום למקום בירושלים ולכל יעד ברחבי הארץ.

דוד זוהר
חבר הנהלת העיר ומחזיק תיק התחבורה
בעיריית ירושלים

מקרא

	רמות - גילה		נווה יעקב - הדסה עין כרם
	מסלול תחבורה ציבורית (מת"צ)		תחנה מרכזית - הדסה עין כרם
	מגדל		הר הצופים - גילה
	מסוף נוסעים		הר הצופים - מלחה
	חנה וסע		נווה יעקב - גבעת שאול

איפה אתה חי?

מה היה קורה לו בוקר אחד היית מתעורר לקול צפירות אוטובוס ומגלה שאתה גר בתוך מסוף נוסעים סואן? המונים גודשים את מבואות ביתך והנך נאלץ לפלס את דרכך החוצה מהבית בכל פעם שאתה יורד לפנות את האשפה. על מדרגות ביתך מתגודדים אנשים, שכבר אין להם מקום לשבת בתחנה, הכביש ליד ביתך עמוס ברבבות כלי רכב, וקירות ביתך כבר משחירים בשל הפיח של שיירות כלי הרכב והאוטובוסים הרבים? זה בדיוק מה שקרה לתושבי רחוב בר אילן. בלי תכנון מראש, ובצעדים איטיים הפך הרחוב ל"תחנה המרכזית" של שכונת צפון ירושלים.

הרחוב, הפך לאתר ממנו יוצאים האוטובוסים ליעדים מרכזיים בכל רחבי הארץ. הציר כה עמוס שמתבצעות בו כיום כ-4700 נסיעות אוטובוס ליום, רובן נסיעות בינעירוניות. בנוסף לכך הציר מהווה עורק ראשי המחבר את צפון ירושלים למרכזה ועוברים בו אלפי אוטובוסים עירוניים ברחבי העיר ורבבות כלי רכב ביום.

פקק אחד ארוך

הרחוב כה עמוס שבשעות השיא משתרך בו פקק אחד ארוך, עם שיירות ארוכות של אוטובוסים. הולכי הרגל והממתינים להסעות כה רבים, שאין לכולם מקום על המדרכה וחלקם נאלצים לרדת אל הכביש ונגרמות תאונות רבות.

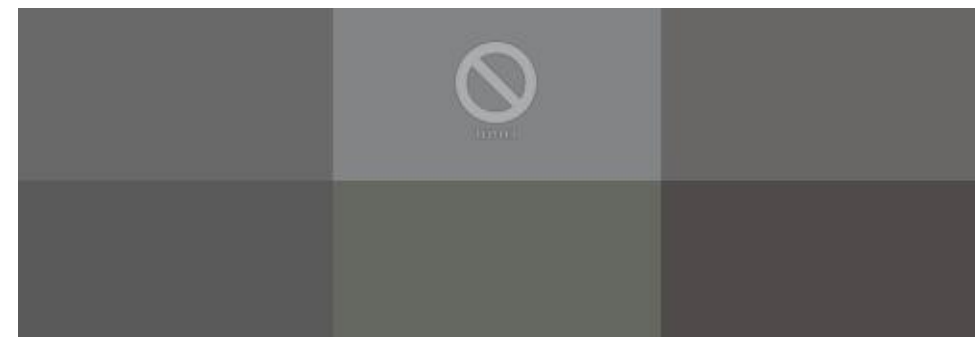
זיהום האוויר בציר הזה הוא החמור ביותר בארץ, עם מדידות המצביעות על פליטת גזי תחמוצת החנקן ברמה של כ-30% מעל התקן. דבר הגורם לעלייה במחלות ריאות ולב בקרב התושבים הגרים באזור.

לא רק בר אילן

העומס התחבורתי מאפיין לא רק את ציר בר אילן, אלא את כל הצמתים המרכזיים בשכונות הצפון: צומת שמגר עמוס בכלי רכב והולכי רגל, ציר גולדה וצומת רמות עמוסים גם הם ובשעות השיא כלי הרכב מתקשים לעבור בו, וכך גם צומת הגבעה הצרפתית שדרך קבע הכניסה אליו כרוכה בהמתנה ארוכה ועוד.

העומס הולך וצומח

בשכונות הצפון צפוי גידול מבורך בתושבים ובהיקפי הבנייה ולפי התחזית, בעשורים הבאים צפויים העומסים וביקושי התחבורה להכפיל את עצמם. המשמעות לגבי ציר בר אילן היא, שהביקושים לאוטובוסים יהיו כה כבדים עד שיעברו את קיבולת הציר. במילים אחרות, אנשים ימתינו לאוטובוסים שלעולם לא יוכלו לפלס את דרכם אליהם. התחבורה הציבורית בצפון ירושלים תקרוס אם לא ייעשה מאמץ מקיף למצוא פתרון.

הפתרון: מערך צפון

מערך התחבורה לצפון ירושלים גובש לאחר תכנון ארוך שנים, תוך התחשבות בהרגלי הנסיעה ואורח החיים של תושבי השכונות. המערך נועד לא רק לספק את צרכי התחבורה של תושבי השכונות בטווח הקצר אלא לעתיד ארוך הטווח. בלב המערך מסלולי העדפה לתחבורה ציבורית, קווי רכבת קלה, מסופים חדשים ועוד. המטרה היא שתושבי הצפון יוכלו להגיע לביתם במהירות, נוחות ובמינימום שינויים בהרגלי הנסיעה.

עושים סדר בדרך

במקום בו קיים עומס משתמשים בדרך, זכות הקדימה ניתנת להולך הרגל כך שיתאפשר לו להגיע ממקום למקום בנוחות ובבטיחות. לאחר מכן ניתנת זכות הדרך לתחבורה הציבורית ורק לבסוף לכלי הרכב הפרטי. עקרון זה חשוב במיוחד לתושבי הצפון אשר מרביתם לפי הסקרים, עושים שימוש בתחבורה הציבורית ולא בכלי הרכב הפרטי. יחד עם זאת, אנו משקיעים מאמץ רב גם במתן פתרונות לבעלי הרכב הפרטי באמצעות פיתוח נתיבים ושמירה על הסדרי תנועה, הנוחים לבעלי הרכב הפרטי.

מהכניסה לעיר עד רמת שלמה

כיום נמצאות בעיצומן עבודות לסלילת מסלול העדפה לתחבורה ציבורית בלבד, המאפשר נסיעה מהירה לאוטובוסים מהכניסה לעיר דרך ירמיהו, ומשם מצומת שמגר עד לשפע חיים. לפי התוכניות העתידיות ייסלל גם כביש חדש מהר חוצבים עד שכונת רמת שלמה ועליו ימשיך מסלול ההעדפה. כך יהיה ניתן להגיע מהכניסה לעיר ועד רמת שלמה במהירות ונוחות.

רכבת לאלפים

הפתרון היחיד להסעת המונים הוא רכבת. אוטובוס יכול להסיע בבת אחת לכל היותר כ- 80 איש, אבל רכבת מסיעה כ-500 איש בבת אחת, כאשר ניתן להיכנס אל הרכבת מכל הדלתות בו זמנית. מדובר בכלי יעיל ומהיר שיכול להסיע המונים בדקות ספורות. כיום בשעות השיא, כאשר אלפי איש מבקשים בו זמנית לנסוע מאתר לאתר בשכונות הצפון, יש רק כלי אחד שיכול להניע אותם בקלות: רכבת קלה.

לפיכך, הן בירושלים והן במרכז הארץ, מושקעים כיום מיליארדי שקלים כדי לבנות תשתיות לרכבת, וכמו בכל מטרופולין עמוס בעולם.

מהרטום לבני ברק

מחשבה רבה ניתנה להסדרת התחבורה הבינעירונית והפרברית לתושבי שכונות הצפון. לצורך כך אותר שטח בצומת שפע חיים-הרטום, שם עומד להיבנות מסוף נוסעים ממנו יצא שירות אוטובוסים ליעדים מרכזיים בכל רחבי הארץ. המיקום הזה נבחר משום שהוא נגיש בהליכה או בנסיעה קצרה, לתושבי שכונות הצפון. נוסף על כך ייבנה מסוף הארזים בצומת רמות ומסוף נוסף בגבעת התחמושת. האוטובוסים הבינעירוניים והפרבריים יוסטו מאזור בר אילן, לטובת תושביו.

קו השכונות

המסילות החדשות לקו הירוק של הרכבת הקלה נסללות מדרום העיר לצפונה עם זרוע לשכונות גבעת שאול והר נוף. המסילות יאפשרו מגוון קווים שיחברו את שכונות צפון ירושלים, מנווה יעקב, דרך רמת אשכול וציר בר אילן עד הכניסה לעיר והר נוף. הקו מתחבר גם לרכבת המהירה למרכז הארץ. כך, תושב נווה יעקב יוכל להגיע בנסיעה קצרה מביתו עד אולמות השמחה בגבעת שאול.

מעלית בדרך לשכונה

לפי התוכנית יתבצעו גם מספר פרויקטים שיקלו על הגישה של הולכי הרגל לכבישים, לתחבורה הציבורית ולמסופים. בין היתר תיבנה מעלית ציבורית מהירה באזור שכונת עזרת תורה, שתאפשר מעבר רגלי מהיר ונוח למסוף הרטום ותחנות הרכבת והאוטובוסים בציר גולדה מאיר.

הקו למרכז

הקו הכחול שעדיין נמצא בהליכי תכנון, יצא מאזור רמות ומשיך במנהרה מצומת הרטום, לכיוון צומת בר אילן, שמואל הנביא, וכיכר השבת ומשם למרכז העיר ולכיוון דרום העיר. כך, הקו יחבר את צפון ירושלים עם גאולה דרך צומת בר אילן. נקודת ההשקה שלו עם הקו הירוק בצומת בר אילן תאפשר נסיעה לשכונות נוספות ותאפשר לתושבי הצפון להגיע לכל יעד חשוב ברחבי ירושלים.

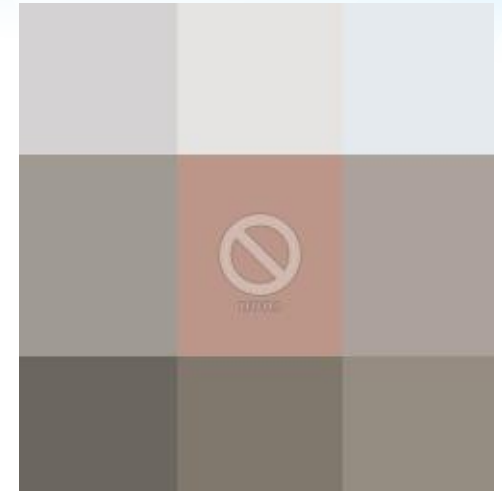

העתיד ירוק

חזון מערך התחבורה לצפון ירושלים, הוא מורכב ומשולב ממספר פרויקטים המשתלבים זה בזה. חלקם כבר בבנייה ואחרים עדיין בשלבי תכנון. העבודות באזורים השונים בצפון העיר צפויות להקשות לזמן מה על התנועה והשימוש בדרך, אבל נעשה כל מאמץ כדי לשמר את שיגרת החיים ולהקטין ככל הניתן את ההפרעה לתושבים ולמבקרים באזור. עם קצת סבלנות, בעתיד יהיה הרבה יותר נח ומהיר לנסוע משכונות הצפון לכל היעדים בירושלים ובארץ.

משדרגים תשתיות

לראשונה, נעשה מאמץ להחליף ולחדש את כלל התשתיות בציר בר אילן. התשתיות באזור ישנות ובשל כך חלות בהן תקלות תכופות ובחלק מהמקרים אף ישנו חשש לסכנה. עתה יוחלפו תשתיות המים, הניקוז והתקשורת ולראשונה גם יוטמנו קווי החשמל. כך גם יותקנו פחים מוטמנים לאיסוף הפסולת והאשפה.

דואגים להולכי הרגל

לטובת הולכי הרגל יחודשו ויורחבו המדרכות בציר בר אילן ויינטעו עצים נותני צל. חשיבה מיוחדת הושקעה על ידי המתכננים בהתאמת המדרכות והמעברים לעגלות ילדים ולנכים, כך שיוכלו לעבור בהן בנוחות.

אנחנו פה בשבילכם!

צוות תכנית אב לתחבורה ירושלים www.jet.gov.il
המוקד העירוני 106 לשירותכם www.jerusalem.muni.il
למידע אודות התחבורה הציבורית: bus.gov.il *8787

ההדמיות והתכנים הינם להמחשה בלבד ט.ל.ח